

Huvudman

Kiruna kommun
kultur-utbildning@kiruna.se

Beslut

Datum 2024-10-15

Dnr 2022:2945

Sida 1 (6)

Ärendet

Tillsyn av grundskola Nya Raketskolan 7-9 i Kiruna kommun; nu fråga om uppföljning av beslut den 7 mars 2024.

Beslut

Skolinspektionen avslutar ärendet.

Avstående från ingripande

Skolinspektionen avstår med stöd av 26 kap. 12 § p. 1 skollagen (2010:800) från att ingripa mot Kiruna kommun avseende brister rörande dokumentation av betyg. Skolinspektionen avslutar därmed ärendet i denna del.

Beslutet om avstående från ingripande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i den del det avser undervisning i ämnena musik och språkval tyska.

Om ärendet

Skolinspektionen inledde våren 2022 en tillsyn av Nya Raketskolan 7-9 i Kiruna kommun.

Skolinspektionen beslutade den 23 juni 2022 att förelägga Kiruna kommun att senast den 10 januari 2023 vidta åtgärder för att avhjälpa brister rörande undervisning, särskilt stöd, studiehandledning på modersmålet, ordningsregler, kränkande behandling, anmälan till socialtjänsten och hantering av elevers frånvaro. Vidare beslutade Skolinspektionen att tilldela Kiruna kommun en anmärkning rörande betygssättning samt att avstå från ingripande vad gäller tillgång till elevhälsa.

Skolinspektionen genomförde inom ramen för uppföljning av beslutet den 23 juni 2022 ett nytt besök på Nya Raketskolan 7-9 den 7-9 februari 2023. Skolinspektionen konstaterade att flera brister inte hade avhjälppts och att nya brister hade uppstått. Skolinspektionen beslutade därför den 2 juni 2023 att förelägga Kiruna kommun vid vite om 600 000 kronor att senast den 31 oktober 2023 ha vidtagit åtgärder för att avhjälpa brister inom områdena särskilt stöd, betygssättning och dokumentation av betyg,

undervisning samt anmälningsskyldighet avseende kränkande behandling och elevers frånvaro.

Skolinspektionen genomförde därefter en uppföljning av beslutet den 2 juni 2023 med ännu ett besök på skolan i november 2023. Skolinspektionen konstaterade då att några av bristerna avhjälpes men att brister kvarstod vad gäller områdena undervisning i ämnena musik och språkval tyska samt dokumentation av betyg. Skolinspektionen beslutade den 7 mars 2024 att på nytt förelägga Kiruna kommun, nu vid vite om 1000 000 kronor, att senast den 20 juni 2024 vidta åtgärder för att avhjälpa dessa brister.

Skolinspektionen har nu gjort en uppföljning av beslutet den 7 mars 2024 och tagit ställning till om Kiruna kommun vidtagit åtgärder så att påtalade brister har avhjälpes. Skolinspektionens bedömning i ärendet bygger på Kiruna kommuns redovisning av vidtagna åtgärder samt besök i verksamheten den 10 september 2024 där intervjuer med elever, lärare och rektorn genomfördes. Huvudmannen har getts tillfälle att yttra sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Skolinspektionen redogör först för de omständigheter som framkommit i tillsynsutredningen och som ligger till grund för myndighetens bedömning, därefter anges de bestämmelser som tillämpas och slutligen redovisar Skolinspektionen sin bedömning i det här fallet.

Avstående från ingripande

Dokumentation av betyg

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Kiruna kommun har inkommit med betygs katalogen från vårterminen 2024. Av betygs katalogen framgår bland annat Skolverkets skolenhetskod, skolform, namn på skolenheten, huvudman och lägeskommun. Vidare framgår elevernas namn, personnummer och klasstillhörighet samt namn och titel på de lärare som varit betygssättande i respektive ämne.

Lärarna som ansvarat för undervisningen och beslutat om betyg har signerat och daterat i betygs katalogen. I alla ämnen och för alla klasser har lärarna signerat och daterat uppgifterna om betyg för samtliga elever i undervisningsgruppen med en signatur och datering för respektive ämne.

Av betygs katalogen framgår vidare att två ändringar av betyg har gjorts. I båda fallen framgår att det är frågan om en ändring där betyget ändrats till

ett högre betyg. Såväl det gamla som det nya betyget framgår liksom signatur och datering av den lärare som gjort ändringen.

Rättslig reglering

Betyg ska beslutas av den eller de lärare som bedriver undervisningen vid den tidpunkt när betyg ska sättas. Om läraren eller lärarna inte är legitimerade ska beslutet fattas tillsammans med en lärare som är legitimerad. Kan dessa inte enas ska betyget beslutas av den legitimerade läraren under förutsättning att han eller hon är behörig att undervisa i det ämne som betyget avser. I annat fall ska betyget beslutas av rektorn (3 kap. 16 § skollagen).

Beslut om betyg ska dokumenteras i en betygskatalog. Rektorn ansvarar för att betygskatalogen förs (6 kap. 10 § skolförordningen).

Finner den eller de som har fattat ett beslut om betyg att beslutet är uppenbart oriktigt på grund av nya omständigheter eller av någon annan anledning, ska denne eller dessa ändra beslutet, om det kan ske snabbt och enkelt. En sådan ändring får inte innebära att betyget sänks. Ändring ska göras av rektorn om den eller en av dem som fattade det ursprungliga beslutet inte längre är anställd av huvudmannen eller är förhindrad på grund av något annat liknande skäl. Ändringen ska även göras av rektorn om det ursprungliga beslutet har fattats av flera personer och dessa inte kan enas (3 kap. 20 § skollagen).

Enligt Skolverkets föreskrifter om betygskatalog (SKOLFS 2011:123) ska en skolenhet ha rutiner för att säkerställa att samtliga beslut om betyg i betygskatalogen har fattats av den eller de som enligt 3 kap. 16 § skollagen ska besluta om betyg (4 §). Betygskatalogen ska föras löpande. Betygskatalogen får föras på papper eller elektroniskt (5 §). Beslut om betyg ska föras in i betygskatalogen dels i slutet av varje termin då betyg ska beslutas, dels i anslutning till att ett ämne har avslutats (6 §). Den eller de som beslutar om ett betyg ska datera uppgiften i betygskatalogen och förse uppgiften med sin egenhändiga signatur. Om betygskatalogen förs elektroniskt får uppgiften i stället skrivas under elektroniskt (7 §). Rättelser och ändringar av betyg ska anges i betygskatalogen. Om ett betyg rättas eller ändras ska såväl det gamla som det nya betyget framgå. Rättelser och ändringar ska dateras och signeras. Det ska framgå av betygskatalogen om det är en rättelse eller ändring som är beslutad (15 §).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att Nya Raketskolan 7-9 har vidtagit åtgärder gällande dokumentation av betyg. Av skolans betygskatalog framgår numera vem eller vilka lärare som har beslutat om betyg samt framgår att dessa har signerat och daterat. Vidare finns uppgifter om ändring av betyg

där såväl det gamla som det nya betyget framgår samt signering och datering.

Skolinspektionen bedömer dock att det är en brist att inte varje enskilt betyg i betygskatalogen är signerat och daterat av den betygssättande läraren. Då varje enskilt betyg är ett beslut ska det vid varje betyg finnas en signatur med datering. Att undervisande lärare har signerat med en signatur för samtliga elever i undervisningsgruppen är därmed inte tillräckligt.

Val av ingripande

Skolinspektionen får enligt 26 kap. 12 § skollagen avstå från att ingripa om en överträdelse är ringa (p. 1), den vars verksamhet granskas vidtar nödvändig rättelse (p. 2), eller det i övrigt med hänsyn till omständigheterna finns särskilda skäl mot ett ingripande (p. 3). Kiruna kommuns verksamhet vid Nya Raketskolan 7-9 uppfyller inte fullt ut författningarnas krav vad gäller dokumentation av betyg eftersom varje enskilt betyg inte är signerat och daterat.

Utredningen visar dock att de lärare som ansvarat för undervisningen i praktiken har varit de som beslutat om betygen i alla ämnen även om inte vart och ett av de enskilda betygen är signerade och daterade. Mot denna bakgrund bedömer Skolinspektionen bristen som ringa och finner därför skäl att avstå från att ingripa.

Områden utan konstaterade brister

Undervisning i ämnena musik och språkval tyska

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Kiruna kommun har inkommit med en redogörelse över vilken undervisningstid eleverna fått i ämnena musik och språkval tyska under perioden den 7 mars–13 juni 2024. Av huvudmannens redovisning framgår vidare att undervisningen under vårterminen 2024 bedrivits av behöriga lärare via bemanningsföretag. Avtalet med bemanningsföretaget har efter vårterminen upphört och därefter pågår rekrytering av lärare i ämnen musik och språkval tyska.

Skolinspektionen genomförde ett besök vid Nya Raketskolan 7-9 den 10 september 2024. Under besöket genomförde Skolinspektionen lektionsobservationer i ämnena musik och tyska samt intervjuer med elever, de lärare som undervisar i musik och tyska samt rektorn. Av intervjuerna framgår att eleverna i samtliga klasser får den undervisningstid som de ska ha utifrån huvudmannens beslutade timplan i

dessa ämnen. Lärarna och rektorn uppger att undervisningen i ämnena bedrivs av lärare som är anställda av Kiruna kommun. Lärarna är dock inte behöriga i ämnena.

Rättslig reglering

Undervisningstid

Den totala undervisningstiden för varje elev i grundskolan ska vara minst 6 890 timmar. Av bestämmelser om fördelning av den garanterade undervisningstiden (timplan) framgår minsta undervisningstid i timmar per stadium och ämne. Eleverna är i högstadiet garanterade en minsta undervisningstid om 272 timmar i ämnet språkval och 80 timmar i ämnet musik. Huvudmannen beslutar efter förslag av rektorn om fördelning mellan årskurserna av undervisningstiden (10 kap. 4-5 §§ skollagen och 9 kap. 3-4 §§ och bilaga 1 skolförordningen).

Bestämmelser om lärare

Undervisning ska bedrivas under ledning av lärare. Med undervisning avses processer som på lektioner eller vid andra lärtillfällen leds av lärare mot mål som anges i förordningar och andra författningar som ansluter till skollagen och som syftar till utveckling och lärande genom att barn eller elever inhämtar och utvecklar kunskaper och värden (1 kap. 3 § skollagen).

Lärare ansvarar för den undervisning som han eller hon bedriver och endast den som har legitimation som lärare och är behörig för viss undervisning får bedriva undervisningen, om inte någon av skollagens undantag är tillämpliga (2 kap. 13, 15 och 18 §§ skollagen).

När undervisning får överlämnas på entreprenad

Med entreprenad i skollagen avses att en huvudman sluter avtal med någon annan om att denne ska utföra uppgifter inom utbildning eller annan verksamhet som huvudmannen ansvarar för. Huvudmannen behåller huvudmannskapet för uppgifter som utförs på entreprenad. Ett avtal om entreprenad får endast slutas under de förutsättningar som anges i 23 kap. skollagen (23 kap. 2 § andra stycket skollagen).

I grundskolan får under vissa förutsättningar uppgifter som är hänförliga till undervisning överlämnas på entreprenad om de avser lovskola, modersmålsundervisning, studiehandledning på modersmålet, undervisning i teckenspråk eller samiska eller integrerad samisk undervisning, samt uppgifter som avser fjärrundervisning och distansundervisning (jfr 23 kap. 12 §, 14 - 17 §§ skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att de tidigare bristerna avseende undervisning i ämnena musik och språkval tyska har avhjälpats. Eleverna får nu undervisningstid i ämnena musik och språkval tyska i enlighet med huvudmannens beslutade timplan. Den tidigare otillåtna entreprenaden där lärare anlåtats via ett bemanningsföretag har upphört och undervisningen bedrivs numera av lärare anställda av Kiruna kommun. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Beslutet har fattats av enhetschef Joakim Blomberg.

Utredare Anders Holmgren har varit föredragande i ärendet.

I ärendets slutliga handläggning har även utredarna Terje Holand och Caroline Rönnegård medverkat.